

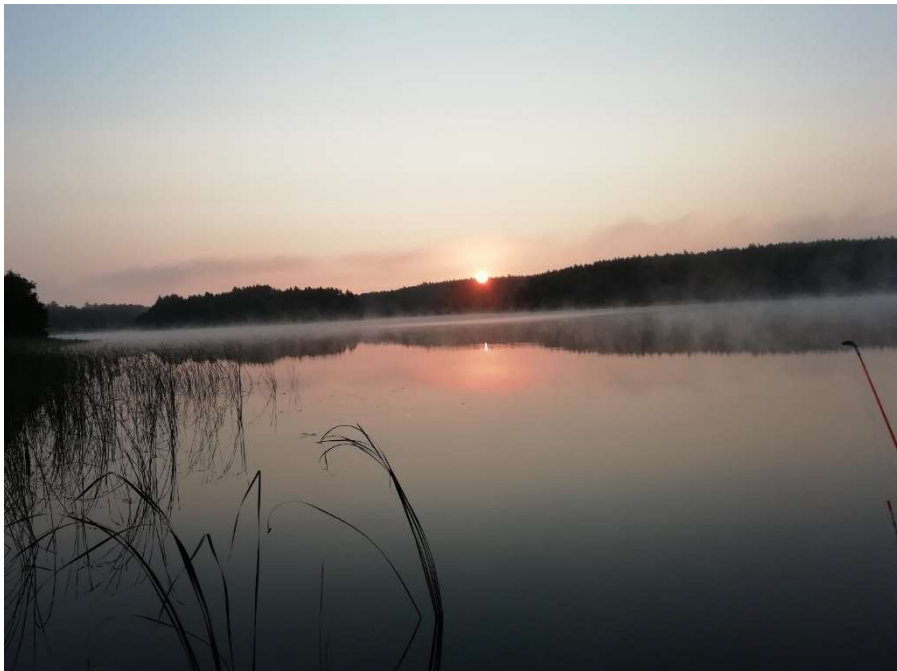

Informator Osiecki

Październik 2018, Nr 129 (82)

Numer ISSN 1897-5364

Egzemplarz bezpłatny

Widok na Jezioro Czarne

Fot. Karol Andrykowski

Z kalendarza Wójta

19.07	Starogard Gdański – uroczystość z okazji Święta Policji
21.07	Osiek – festyn gminny Na Jagody
08.08	podpisanie umowy na przebudowę drogi do Radogoszczy
23.08	Skórczenno – zebranie wiejskie
24.08	Osiek - podpisanie umowy z firmą SUEZ na odbiór odpadów komunalnych
24.08	Suchobrzeźnica i Kasparus – zebrania wiejskie
27.08	Cisowy i Lisówko – zebrania wiejskie
28.08	Osiek – podpisanie umowy z firmą SISMS na aplikację komunikacyjną z mieszkańcami Gminy Osiek
28.08	Wycinki i Osiek – zebrania wiejskie
29.08	Bukowiny i Jeżewnica – zebrania wiejskie
30.08	Gdańsk – podpisanie umów na sprzęt pożarniczy finansowany przez Urząd Marszałkowski
30.08	Markocin i Karszanek – zebrania wiejskie
31.08	Radogoszcz – zebranie wiejskie
03.09	Osiek – uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego 2018/2019
05.09	Osiek – komisje Rady Gminy Osiek
08.09	Radogoszcz – Dzień Seniora i osób starszych
13.09	Osiek – sesja Rady Gminy Osiek
14.09	Osiek – posiedzenie Zarządu Gminnego OSP
19.09	Gdańsk - Szkolenie na temat Budowy i modernizacji dróg lokalnych
21.09	Skórcz – podsumowanie IGLOTEX XI Bieg Czterech Jezior
27.09	Starogard Gdański – spotkanie dot. zasad ochrony zwierząt
27.09	Osiek – debata na temat bezpieczeństwa w gminie Osiek
30.09	Bolesławowo – dożynki powiatowe
03.10	Starogard Gdański - Nadzwyczajne Posiedzenie Wspólników Stary Las sp. z o.o.

Wybory samorządowe 2018

21 października 2018 roku odbędą się wybory samorządowe organów jednostek samorządu terytorialnego, tj.: sejmików województw, do rad powiatów, do rad gmin oraz wójtów, prezydentów, burmistrzów. Lokale wyborcze będą otwarte od godziny 7:00 do godziny 21:00.

Poniżej informacje o okręgach, obwodach i kandydatach na radnych i wójta.

Numer obwodu i siedziba okręgowej komisji wyborczej	Numer okręgu	Granice okręgu wyborczego	Liczba radnych w okręgu
Obwód nr 1 Świętlica Wiejska w Bukowinach Bukowiny 24a 83-221 Osiek	1	Sołectwo Bukowiny Sołectwo Cisowy	1
	2	Sołectwo Jezewnica	1
	3	Sołectwo Lisówko	1
Obwód nr 2 Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku ul. Wyzwolenia 25a 83-221 Osiek	4	Część sołectwa Wycinki obejmująca miejscowość Wycinki od nr 1 do nr 4b, od nr 28 do nr 59a, nr 61, od nr 63 do nr 67, od nr 70 do nr 71, od nr 73 do nr 75, od nr 77 do nr 78, nr 80, od nr 82 do nr 87, od nr 90 do nr 95, nr 97, od nr 99 do nr 102, nr 104, nr 190, od nr 195 do nr 197	1
	5	Część sołectwa Wycinki obejmująca miejscowość Wycinki od nr 5 do nr 9, od nr 11 do nr 25i, od nr 107 do nr 112, od nr 116A do nr 118, od nr 122 do nr 134g, nr 137, od nr 139 do nr 145, od nr 147 do nr 148, od nr 150 do nr 155b, od nr 157 do nr 162, nr 164, od nr 166 do nr 171, od nr 173 do nr 174, od nr 176 do nr 177, od nr 179 do nr 182, od nr 184 do nr 185 oraz miejscowości Jaszczierz, Okarpiec, Wymysłowo	1
	6	Sołectwo Radogoszcz	1

	7	Część sołectwa Osiek obejmująca Komorze oraz ulice: Wyzwolenia, Rybacka, Na Borku, Olszynka, Za Jeziorem, Szkolna Sołectwo Markocin	1
Obwód nr 3 Świetlica Wiejska w Osieku ul. Strażacka 1 83-221 Osiek	8	Część sołectwa Osiek ulice: Długa, Krótka, Łąkowa, Polna, Poprzeczna, Strażacka, Kwiatowa	1
	9	Część sołectwa Osiek ulice: Leśna, Osiedle Dobry Brat, Osiedle Polne	1
	10	Część sołectwa Osiek ulice: Słoneczna, Wczasowa, Partyzantów Kociewskich od nr 1 do nr 58	1
	11	Część sołectwa Osiek ulice: Zamkowa, Zielona, Słowiańska, Partyzantów Kociewski od nr 59 do końca	1
	12	Część sołectwa Karszanek obejmująca miejscowości: Głuche, Wierzbiny	1
	13	Część sołectwa Karszanek obejmująca miejscowości: Karszanek, Karcznia	1
Obwód nr 4 Świetlica Wiejska w Kasparusie	14	Sołectwo Kasparus Sołectwo Suchohrzeźnica	1
	15	Sołectwo Skórzenno	1

Kandydaci na radnych

Okręg wyborczy Nr 1	
1.	KASZUBOWSKI Jan Konstanty , lat 70, zam. Bukowiny, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	WAŁĘDZIAK Teresa Rozalia , lat 65, zam. Udzierz, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
3.	SZEIBLE Beata , lat 49, zam. Bukowiny, zgłoszona przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 2	
1.	WOROWSKA Bogumiła , lat 54, zam. Jeżewnica, zgłoszona przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	ANDREARCZYK Magdalena Łucja , lat 39, zam. Jeżewnica, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
Okręg wyborczy Nr 3	
1.	OWCZAREK Bartłomiej , lat 34, zam. Lisówko, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	BALEWSKA-KUCHARZYK Katarzyna , lat 36, zam. Lisówko, zgłoszona przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 4	
1.	BEDNARSKI Michał Paweł , lat 31, zam. Wycinki, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	BRAUN Emilia , lat 27, zam. Wycinki, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
3.	KOMOROWSKA Wioleta Jadwiga , lat 44, zam. Wycinki, zgłoszona przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 5	
1.	DERDA Marek Jan , lat 59, zam. Wycinki, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	BUKOWSKA Grażyna , lat 59, zam. Jaszczercz, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
3.	KŁOS Roman Stanisław , lat 60, zam. Jaszczercz, zgłoszony przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 6	
1.	LEŚNIAK Mirosław Henryk , lat 37, zam. Radogoszcz, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	KRUK Justyna Teresa , lat 43, zam. Radogoszcz, zgłoszona przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 7	
1.	KŁOS Jerzy , lat 60, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	STOSIK Sławomir , lat 42, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
3.	FIRYN Andrzej Stanisław , lat 55, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 8	
1.	PATAN Irena Maria , lat 63, zam. Osiek, zgłoszona przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	MOCH Dorota Agnieszka , lat 36, zam. Osiek, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
3.	ŚLIWIŃSKI Wojciech Jarosław , lat 35, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 9	
1.	SZUTA Katarzyna , lat 39, zam. Osiek, zgłoszona przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	BRZÓSKA Karolina Dorota , lat 30, zam. Osiek, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
3.	PARTYKA Ewa , lat 39, zam. Osiek, zgłoszona przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
4.	CHABOWSKI Marek , lat 41, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW OSIECKI BÓR - Lista nr 17
Okręg wyborczy Nr 10	
1.	KOWALSKA Ewa , lat 53, zam. Osiek, zgłoszona przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	CHEREK Wojciech Franciszek , lat 56, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 11	
1.	WALINSKI Leszek Antoni , lat 62, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	CHYŁA Bożena , lat 40, zam. Osiek, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
Okręg wyborczy Nr 12	
1.	ZABOROWSKI Adam Jan , lat 38, zam. Wierzbiny, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	EGGERT Teresa , lat 60, zam. Głucho, zgłoszona przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 13	
1.	CIARKOWSKA Alicja Krystyna , lat 60, zam. Karszanek, zgłoszona przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	BRZÓSKA Ewa Małgorzata , lat 51, zam. Karszanek, zgłoszona przez KWW NASZ DOM - Lista nr 15
3.	SKALSKI Artur Robert , lat 49, zam. Karszanek, zgłoszony przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 14	
1.	PYTYŃSKI Arkadiusz Ryszard , lat 48, zam. Suchobrzeźnica, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	PUCHAŁA Zdzisława Maria , lat 40, zam. Suchobrzeźnica, zgłoszona przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16
Okręg wyborczy Nr 15	
1.	RULAF Jan , lat 74, zam. Skórczenno, zgłoszony przez KWW BOROWICZ - Lista nr 14
2.	WARENYCIA Robert Grzegorz , lat 41, zam. Skrzynia, zgłoszony przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK - Lista nr 16

Lista kandydatów na wójta

1.	BOROWICZ Wiesław Marek, lat 67, wykształcenie średnie, nie należy do partii politycznej, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW BOROWICZ
2.	KACZYŃSKI Janusz Jerzy, lat 56, wykształcenie wyższe, nie należy do partii politycznej, zam. Głuche, zgłoszony przez KWW RAZEM DLA GMINY OSIEK
3.	MOCH Sebastian Wiesław, lat 36, wykształcenie zawodowe, nie należy do partii politycznej, zam. Osiek, zgłoszony przez KWW NASZ DOM

Obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę

11 listopada 2018 roku będziemy obchodzić setną rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości. 11 listopada 1918 roku Polska po 123 latach zaborów odzyskała suwerenność. Wydarzenie to zbiegło się w czasie z zakończeniem I wojny światowej i zawarciem rozejmu w miejscowości Compiegne, który ostatecznie przypieczętował klęskę Niemiec. Od tego czasu Polska jest suwerennym i niepodległym Państwem.

Uroczystość upamiętniająca to ważne dla Polaków wydarzenie historyczne odbędzie się 11 listopada 2018 roku (niedziela) w Osieku, na którą zapraszamy wszystkich mieszkańców Gminy Osiek. Dla uczestników uroczystości zapewniamy dowozy i odwozy.

Szczegółowy harmonogram obchodów:

Niepodległa Polska

100lecie odzyskania niepodległości

1918-2018

- 11⁰⁰ Zbiórka na boisku szkolnym i przywitanie zebranych.
Rozdanie kotylionów i flag dla wszystkich uczestników.
- 11¹⁵ Wymarsz do kościoła.
- 11³⁰ Uroczysta Msza św. w Kościele pw. św. Rocha
Po Mszy przemarsz do Świątlicy Wiejskiej z pieśnią na ustach.
Dla wszystkich uczestników zapewniamy mini śpiewniki.
- 13⁰⁰ Akademia
- 13⁴⁵ Żywa lekcja historii „Odzyskanie Niepodległości”
- 14³⁰ Rozstrzygnięcie konkursów i losowanie nagród
Po Mszy Świętej zapraszamy na kubek gorącej kawy lub herbaty,
a na zakończenie uroczystości ciepły posiłek.

Konkursy:

- Konkurs recytatorski (poezja patriotyczna) w klasach 4-8 SP i 3 gimnazjum;
- Konkurs na najładniejszą gazetkę klasową pt. „Niepodległa” klasy 4-8 SP i 3 gimnazjum;
- „Jaki znak Twój” – symbole narodowe – klasy 1-3 SP;
- „Orzeł Biały” , „Polska nasz kraj” – konkursy dla klas 1-3 SP

- Konkurs plastyczny na najbardziej oryginalne LOGO 100 – lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę. 4-8 SP i 3 gimnazjum
- Każdy kotylicjon zostanie opatrzony numerem, który bierze udział w losowaniu nagród.

Wystawy:

- Wystawa prac konkursowych.
- Wystawa pozycji książkowych.
- Wystawa fotografii historycznych

Plan dowozów i odwozów 11.11.2018r.

<u>Dowozy - Kasparus</u>		<u>Odwozy - Kasparus</u>	
Miejscowość	Godzina	Miejscowość	Godzina
Osiek	9 ³⁰	Osiek	15 ³⁰
Łuby	9 ⁵⁴	Osiek Osiedle	15 ³⁵
Błędno	10 ⁰²	Polne	15 ³⁸
Suchobrzeźnica	10 ⁰⁸	Karszanek	15 ⁴²
Kasparus	10 ¹³	Głuche	15 ⁵⁰
Szlaga-Młyn	10 ¹⁷	Wierzbiny	15 ⁵⁷
Skrzynia	10 ²⁰	Skórzenno	16 ⁰²
Skórzenno	10 ²³	Skrzynia	16 ⁰⁷
Wierzbiny	10 ²⁶	Szlaga-Młyn	16 ¹²
Osiek	10 ³²	Kasparus	16 ¹⁷
Głuche	10 ⁴⁰	Suchobrzeźnica	16 ²⁷
Karszanek	10 ⁴⁵	Błędno	16 ³⁷
Osiek Os. Polne	10 ⁵⁰	Łuby	17 ⁰⁰
Osiek	10 ⁵⁵	Osiek	

<u>Dowozy - Markocin</u>		<u>Odwozy - Markocin</u>	
Miejscowość	Godzina	Miejscowość	Godzina
Osiek	10 ³⁵	Osiek	15 ³⁰
Markocin	10 ⁴⁵	Wycinki	15 ³⁵
Osiek	10 ⁵⁵	Jaszczierz	15 ⁵⁵
		Markocin	16 ⁰⁵
		Osiek	16 ¹⁵

Dowozy - Lisówko		Odwozy - Lisówko	
Miejscowość	Godzina	Miejscowość	Godzina
Osiek	9 ⁴⁰	Osiek	15 ³⁰
Lisówko szkoła	10 ⁰⁰	Wycinki	15 ³⁵
Lisówko	10 ⁰³	Jaszczierz	15 ³⁷
Lisówko /Kaszubowscy/	10 ⁰⁵	Jaszczerek	15 ⁴⁰
Udzierz	10 ¹³	Jeżewnica	15 ⁴³
Bukowiny	10 ¹⁷	Recice	15 ⁴⁵
Bukowiny /Dembowscy/	10 ²²	Bukowiny	15 ⁵⁴
Recice	10 ³⁵	Udzierz	15 ⁵⁸
Jeżewnica	10 ⁴⁰	Lisówko	16 ⁰⁶
Jaszczerek	10 ⁴²	Osiek	16 ²⁵
Jaszczierz	10 ⁴⁵		
Wycinki	10 ⁴⁷		
Osiek	10 ⁵⁵		

Dowozy - Radogoszcz		Odwozy - Radogoszcz	
Miejscowość	Godzina	Miejscowość	Godzina
Osiek	9 ⁴⁰	Osiek	15 ³⁰
Dębia Góra	10 ⁰⁰	Os. Dobry Brat	15 ³⁵
Trzebiechowo	10 ⁰⁴	Radogoszcz	15 ⁴⁵
Radogoszcz	10 ¹⁰	Trzebiechowo	15 ⁵⁰
Os. Dobry Brat	10 ²⁰	Dębia Góra	15 ⁵⁴
Osiek	10 ²⁵	Osiek	16 ¹⁵

Dowozy - Wycinki		Odwozy - Wycinki	
Miejscowość	Godzina	Miejscowość	Godzina
Osiek	10 ²⁵	Osiek	15 ³⁰
Wycinki /Świrgoń/	10 ³⁰	Wycinki	15 ³⁵
Wycinki /Motykowscy/	10 ⁴⁵	Jaszczierz	15 ⁵⁵
Jaszczierz	10 ⁵⁰	Markocin	16 ⁰⁵
Osiek	10 ⁵⁵	Osiek	16 ¹⁵

Ogrzewanie w szkole

W 2018 r. został sporządzony projekt budowlany termomodernizacji dwóch budynków szkolnych w Osieku, obejmujący:

- ocieplenie ścian zewnętrznych wraz z otynkowaniem i malowaniem,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- ocieplenie dachu i stropodachu wraz z wymianą pokrycia dachowego,
- modernizację instalacji centralnego ogrzewania wraz z kotłownią.

Wykonanie modernizacji instalacji centralnego ogrzewania wraz z kotłownią planowano przeprowadzić w 2019 r .

W marcu br. dokonano przeglądu pieca w kotłowni oraz przeprowadzono jego doraźną naprawę.

W trakcie ponownego przeglądu pieca przeprowadzanego we wrześniu, przed jego uruchomieniem, okazało się, że konieczna jest jego wymiana, w związku z czym niezwłocznie przystąpiono do wyłonienia wykonawcy na wymianę kotłów z armaturą i rurarzem oraz wymianę wkładów kominowych w budynku szkolnym w Osieku.

W dniu 28 września wyłoniony został wykonawca, który zobowiązany jest wykonać zadanie do 31 października 2018 r. Koszt inwestycji 148 830 zł./brutto/.

Budowa pomostu rekreacyjnego w miejscowości Radogoszcz nad jeziorem Kałębie

W sierpniu i wrześniu bieżącego roku przeprowadzono postępowania na budowę pomostu rekreacyjnego w miejscowości Radogoszcz nad Jeziorem Kałębie.

Na sfinansowanie zadania zaplanowano 170 000 zł.

W pierwszym postępowaniu, w terminie na złożenie ofert, wpłynęły dwie oferty:

Lp.	Nazwa oferenta	Cena brutto
1	Usługi-Ogólno Budowlane Andrzej Dzieńsz	269 431,50 zł
2	PPHU „KACPEREK”	405 900,00 zł

W drugim postępowaniu w terminie na złożenie ofert wpłynęły dwie oferty:

Lp.	Nazwa oferenta	Cena brutto
1	PPHU „KACPEREK”	249 690,00 zł
2	HYDRO-MAG Sp. z o.o.	267 400,00 zł

Cena najkorzystniejszej oferty przewyższa zaplanowane środki, w związku z czym postępowania unieważniono.

W najbliższym czasie planuje się ogłoszenie kolejnego postępowania.

Przebudowa drogi w miejscowości Radogoszcz

Dobiegła końca przebudowa drogi Osiek – Radogoszcz na odcinku 700 mb, polegająca na utwardzeniu gruntu i ułożeniu płyt ażurowych typu IOMB. Prace wykonała firma „ROMAR” spółka jawna Reszczyńscy, Rokocin 2a, 83-200 Starogard Gdański. Wartość inwestycji: 306.822,48 zł.

Przebudowa odcinka drogi w miejscowości Skórczenno

We wrześniu bieżącego roku przeprowadzono postępowanie na przebudowę odcinka drogi w miejscowości Skórczenno (część działki nr 129).

Na sfinansowanie zadania zaplanowano 110 000 zł.

W terminie na złożenie ofert wpłynęły dwie oferty:

Lp.	Nazwa oferenta	Cena brutto
1	„ROMAR” Reszczyńscy spółka jawna	138 751,98 zł
2	Roboty Ziemi i Drogowe Andrzej	156 456,00 zł

Cena najkorzystniejszej oferty przewyższa zaplanowane środki, w związku z czym postępowanie unieważniono.

W najbliższym czasie planuje się ogłoszenie kolejnego postępowania.

Samochód dla osób niepełnosprawnych

Informuję, że istnieje możliwość skorzystania z pojazdów stanowiących własność Gminy Osiek służących do przewozu osób niepełnosprawnych i ich opiekunów zamieszkałych na terenie Gminy Osiek. Korzystanie z pojazdów ma ułatwić osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom dostęp w szczególności do:

- Szkół i przedszkoli,
- Ośrodków szkolno - wychowawczych,
- Placówek służby zdrowia i rehabilitacji,
- Ośrodków wypoczynkowych i sanatoriów,
- Urzędów i instytucji publicznych,
- Placówek sportowych i kulturalnych.

Pierwszeństwo w korzystaniu z pojazdów mają uczniowie w celu dowozu do szkół.

Przewóz osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów odbywać będzie się za odpłatnością za przewóz w kwocie **1 zł za km oraz obowiązującej stawki VAT**. W szczególnych przypadkach przewóz może odbyć się nieodpłatnie, na rzecz osób znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji materialnej czy życiowej.

Zgłoszenia wyjazdu należy dokonać pisemnie w sekretariacie Urzędu Gminy Osiek lub telefonicznie – osoba do kontaktu inspektor ds. ewidencji ludności i rozwoju sportu tel. 582 12 82 wew. 16.

Osoba zgłaszająca wyjazd jest zobligowana do wskazania terminu i celu wyjazdu oraz okazania aktualnego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydanego przez powiatowy/wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności lub dokument równoważny.

Podsumowanie zebrań wiejskich

W terminie od 23.08 – 31.08.2018 r. w Gminie Osiek odbyło się 12 zebrań wiejskich, w których udział wzięło 200 osób, co stanowi 9,77% mieszkańców uprawnionych do głosowania. Poniżej dane o uczestnikach zebrań w poszczególnych sołectwach oraz porównanie do roku poprzedniego:

Rok	Liczba osób				Frekwencja %
	Stali mieszkańcy sołectwa	Uprawnieni do głosowania	Obecni na zebraniu	Obecni na zebraniu i uprawnieni do głosowania	
2017	2421	2027	165	154	7,60
2018	2398	2006	200	196	9,77

Sołectwo	Liczba osób	
	Stali mieszkańcy	Obecni na zebraniu
Bukowiny	142	18
Cisowy	31	5
Jeżewnica	107	13
Karszanek	336	24
Kasparus	137	18
Lisówko	95	19
Markocin	39	5
Osiek	851	29
Radogoszcz	130	13
Skórzewo	206	11
Suchobrzeźnica	63	23
Wycinki	261	22
RAZEM:	2398	200

Zakres zebrań obejmował następujące tematy:

- 1) Sprawozdanie z działalności za 2017 r.
- 2) Konsultacje dotyczące projektu uchwały w sprawie ustalenia na terenie Gminy Osiek maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Osiek miejsc sprzedaży tych napojów.

Wniesiono 1 opinię w sprawie usytuowania punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, dotyczącą odległości ww. punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - 15 m to zbyt krótka odległość od obiektów wymienionych w § 2 pkt 1) projektu uchwały.

- 3) Fundusz sołecki 2018 r. – podjęcie uchwał w sprawie wskazania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w 2019 r.
Szczegółowe zestawienie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji zawiera poniższa tabela.

Gmina Osiek - Fundusz Sołecki 2019				
<i>L.p.</i>	<i>Sołectwo</i>	<i>Zadania</i>	<i>Wartość</i>	<i>Limit</i>
1.	Bukowiny	Rozbudowa świetlicy wiejskiej	16 333,00 zł	16 333,00 zł
2.	Cisowy	Remont dróg- Zakup i rozprowadzenie tłucznia	10 827,00 zł	10 827,00 zł
3.	Jeżewnica	Remont świetlicy wiejskiej	11 621,00 zł	14 621,00 zł
		Organizacja imprez o charakterze kulturalnym	2 000,00 zł	
		Doposażenie świetlicy	1 000,00 zł	
4.	Karszanek	Wyposażenie terenu przy świetlicy wiejskiej	7 700,00 zł	25 356,00 zł
		Doposażenie świetlicy wiejskiej	4 000,00 zł	
		Organizacja ferii zimowych	1 500,00 zł	
		Organizacja imprez o charakterze kulturalnym	2 156,00 zł	
		Tabliczki z numerami	10 000,00 zł	
5.	Kasparus	Zakup kosiarki	6 000,00 zł	16 195,00 zł
		Zakup paliwa do kosiarki	500,00 zł	
		Organizacja imprez o charakterze kulturalnym	1 900,00 zł	
		Remont dróg	7 795,00 zł	
6.	Lisówko	Remont dróg	6 403,00 zł	13 603,00 zł
		Doposażenie świetlicy	5 500,00 zł	
		Organizacja imprez o	1 500,00 zł	
		Przeгляд kosi spalinowej, koszenie trawy przydrożnej	200,00 zł	
7.	Markocin	Zakup i rozprowadzenie tłucznia - remont dróg	11 105,00 zł	11 105,00 zł

8.	Osiek	Organizacja imprez o charakterze kulturalnym	7 770,00 zł	46 270,00 zł
		Upiększenie terenów zielonych w centrum wsi Osiek	500,00 zł	
		Dofinansowanie zakupu samochodu strażackiego	20 000,00 zł	
		Zakup piłkochwytu	4 000,00 zł	
		Zakup lamp oświetleniowych wokół PS w Osieku	2 000,00 zł	
		Budowa ogrodzenia wokół OSP w Osieku	12 000,00 zł	
9.	Radogoszcz	Organizacja imprez o charakterze kulturalnym	2 000,00 zł	15 362,00 zł
		Budowa szamba	5 000,00 zł	
		Zakup kosi spalinowej, paliwa i oleju	3 200,00 zł	
		Zakup środków czystości	200,00 zł	
		Zakup ławki	500,00 zł	
		Doposażenie świetlicy	2 962,00 zł	
		Remont świetlicy wiejskiej	1 500,00 zł	
10.	Skórczenno	Organizacja imprez o charakterze kulturalnym	2 000,00 zł	18 832,00 zł
		Upiększenie terenów zielonych	500,00 zł	
		Instalacja klimatyzacji w świetlicy wiejskiej	6 300,00 zł	
		Remont świetlicy wiejskiej	16 332,00 zł	
11.	Suchobrzeźnica	Remont drogi	12 169,00 zł	12 169,00 zł
12.	Wycinki	Remont ogrodzenia	13 000,00 zł	21 701,00 zł
		Zakup ławki	500,00 zł	
		Remont dróg	5 200,00 zł	
		Organizacja imprez o charakterze kulturalnym	3 001,00 zł	
SUMA				206 041,00 zł

Informacja o zmianach obowiązujących od 01.10.2018 na terenie Gminy Osiek

W dniu 1 lipca 2017 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 poz. 19). W związku z powyższym przedstawiamy istotne zmiany.

- Na terenie Gminy Osiek zaczyna funkcjonować rozszerzony system segregacji odpadów, dzięki któremu zwiększy się ilość odzyskiwanych surowców wtórnych i jednocześnie zmniejszy ilość odpadów trafiających na składowisko.
- Obowiązywać będzie segregacja odpadów komunalnych na 5 frakcji:
 - „Papier”
 - „Szkło”
 - „Metale i tworzywa sztuczne”
 - „Bio”
 - „Resztkowe”
- Wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki na każdą z frakcji będzie częścią usługi wykonywanej przez firmę **SUEZ**, czyli w ramach wnoszonej opłaty zostaną dostarczone do każdej nieruchomości pojemniki lub worki, zgodnie ze złożoną deklaracją.
- Wysokość miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **nie ulega zmianie**.
- Zarówno mieszkańcy stali jak i letnicy nie muszą składać nowej deklaracji, w dalszym ciągu będzie obowiązywała wcześniej złożona.
- Nie uległo zmianie, że osoby wypełniające deklarację DO3 (letnicy) muszą sami wyposażyć swoje nieruchomości w pojemniki lub worki dostosowane do nowych zasad obowiązujących na terenie Gminy Osiek.
- Mieszkańcy (deklaracja DO1), jeżeli nie chcą stosować worków, mogą we własnym zakresie zaopatrzyć się w pojemniki o odpowiednim kolorze.

Stawki opłaty:

Oplatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Osiek, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny, uiszcza się z góry bez uprzedniego wezwania za dwa miesiące kalendarzowe w następujących terminach

Lp.	Gosp. 1osob.	Gosp. 2osob.	Gosp. 3osob.	Gosp. 4osob.	Gosp. 5osob.	Gosp. 6osob. i więcej	Terminy płatności
1	36 zł	56 zł	76 zł	96 zł	102 zł	108 zł	25 stycznia
2	36 zł	56 zł	76 zł	96 zł	102 zł	108 zł	25 marca
3	36 zł	56 zł	76 zł	96 zł	102 zł	108 zł	25 maja
4	36 zł	56 zł	76 zł	96 zł	102 zł	108 zł	25 lipca
5	36 zł	56 zł	76 zł	96 zł	102 zł	108 zł	25 września
6	36 zł	56 zł	76 zł	96 zł	102 zł	108 zł	25 listopada

Oplatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Osiek, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, uiszcza się z góry bez uprzedniego wezwania za dwa miesiące kalendarzowe w następujących terminach:

Lp.	Gosp. 1osob.	Gosp. 2osob.	Gosp. 3osob.	Gosp. 4osob.	Gosp. 5osob.	Gosp. 6osob. i więcej	Terminy płatności
1	72 zł	112 zł	152 zł	192 zł	204 zł	216 zł	25 stycznia
2	72 zł	112 zł	152 zł	192 zł	204 zł	216 zł	25 marca
3	72 zł	112 zł	152 zł	192 zł	204 zł	216 zł	25 maja
4	72 zł	112 zł	152 zł	192 zł	204 zł	216 zł	25 lipca
5	72 zł	112 zł	152 zł	192 zł	204 zł	216 zł	25 września
6	72 zł	112 zł	152 zł	192 zł	204 zł	216 zł	25 listopada

Ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są **zbierane i odbierane w sposób selektywny** wynosi **190 zł** za rok

od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno- wypoczynkowe.

Ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie są **zbierane i odbierane w sposób selektywny** wynosi **380 zł** za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno- wypoczynkowe.

Ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe uiszcza się z góry bez uprzedniego wezwania za każdy rok kalendarzowy w dwóch równych ratach, pierwszą ratę w terminie do dnia 25 kwietnia, a drugą do dnia 25 sierpnia danego roku, którego obowiązek opłaty dotyczy.

**SPOSÓB PROWADZENIA SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH
W GMINIE OSIEK OBOWIĄZUJĄCY OD 1 PAŹDZIERNIKA 2018 R.**

PAPIER – WORKI	METALE I TWORZYWA SZTUCZNE – WORKI	SZKŁO – POJEMNIK	BIO – POJEMNIK	RESZTKOWE – POJEMNIK
				
<p>Wrzucamy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakowania z papieru, karton, tekturę, • Gazety i czasopisma, • Katalogi, ulotki, prospekty, • Książki i zeszyty, • Papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki, • Torebki i worki papierowe, • Papier pakowny. 	<p>Wrzucamy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Butelki plastikowe (bez zakrętek i zgniecione), • Nakrętki, kapsle i zakrętki od słoików, • Plastikowe opakowania, torebki, worki foliowe, • Kartony po mleku/ sokach, • Puszki po żywności, • Folia aluminiowa, • Opakowania po środkach czystości, kosmetykach • Styropian opakowaniowy, • Złom żelazny i metale kolorowe. 	<p>Wrzucamy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Butelki po napojach i żywności, • Słoiki, • Szklane opakowania po kosmetykach. 	<p>Wrzucamy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpadki warzywne i owocowe, • Resztki jedzenia, • Gałęzie drzew i krzewów, • Skoszoną trawę, liście, kwiaty, • Trociny i korę drzew. 	<p>Wrzucamy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wszystko, czego nie można wyrzucić do pozostałych pojemników, a co nie jest odpadem niebezpiecznym, • Ceramika (porcelana, naczynia, talerze i doniczki), • Popiół, • Odpady higieniczne, kałka techniczna, • Foliowane i lakierowane katalogi, • Odpady kuchenne pochodzenia zwierzęcego.

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW - GMINA OSIEK od 1.10.2018 do 30.09.2019 r.

Miejscowości	październik		listopad		grudzień		styczeń		luty		marzec		kwiecień		maj		czerwiec		lipiec		sierpień		wrzesień		Odbiór
	x		x		x		x		x		x		x		x		x		x		x		x		
Osiek z Osiedlem Polnym i Osiedlem Dobry Brat, Wycinki, Wymysłowo, Okarpięc, Jaszczercz, Radogoszcz, Kąkalinica-leśnictwo, Trzebiechowo, Dębła Góra, Karczonia, Wierzbliny, Gluchce, Karszanek								14						1						22					PAPIER
	22						14							1						22					SZKŁO
Miejscowości																									BIO
	2.30		27		24		22		19		19		16		7.21		4.18		2.16.30		13.27		10.24		BIO
Jaszczercz, Jeźewnica, Recioje, Bukowiny, Udziejrz, Lisowko, Cisowy, Gajówka Frąga, Grabowiec, Długolas, Komorze, Markocin, Cisowa Góra, Skórzenno, Skrzyżnia, Szlaga Młyn, Żurawki, Gęby, Kasparus + leśnictwo, Suchobrzeźnica, Pieczyńska, Zdrójki, Błędno, Łuby																									SZKŁO
	22						14						1						22						METALE I TWORZYWA SZTUFCZNE
Miejscowości																									BIO
	2.30		27		24		22		19		19		16		7.21		4.18		2.16.30		13.27		10.24		BIO
GMINA OSIEK																									WIELKOGABRYTOWE, ELEKTRYCZNE I NIEBEZPIECZNE
	x		x		x		x		x		x		x		ODBIÓR	x		x		x		x		x	Odbiór

Kontakt: Usługi Czyszczenia ul. Koszowa 30, 83-221 Osiek, tel. 89 880 12 81 numer 12 linii 806 205 010 e-mail: czyszczenie@osiek.gda.pl
 Odbiór do Konsultacji: Enea F. Pracodawca, tel. 89 282 72 89 wew. 10, e-mail: kontakt@osiek.gda.pl
 Podwykonawca usługi odbioru odpadów: Firma Transportowa „POLTR” Paul Bonasa 83-221 Osiek, ul. Olszyna 2A, tel. 890 880 216
 Odbiór odpadów z materiałów niebezpiecznych: S.A. od 1 grudnia 2019
 Usługi odbioru odpadów: odbiór przelicza w dniu wybranych odpadów, odbiór metali w dniu poprzedzającym lub następującym, harmonogram może ulec zmianie.
 Harmonogram ustalony został przez Eneę

Debata społeczna

Dnia 27 września 2018 roku w Gminnej Sali Obrad w Osieku odbyła się Debata Społeczna „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ” z przedstawicielami Posterunku Policji w Skórczu.

Debatę poprzedziło sprawozdanie z działalności Posterunku Policji w Skórczu. Uczestnicy spotkania mieli możliwość wnoszenia propozycji zmian, które przyczyniłyby się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców i osób czasowo przebywających na terenie naszej gminy. Głównym postulatem było ograniczenie prędkości w miejscowości Osiek do 40 km/h oraz zwiększenie częstotliwości patroli na terenie gminy. Kolejnym była zmiana organizacji ruchu skrzyżowania dróg równorzędnych ulicy Partyzantów Kociewskich z ul. Kwiatową i drogą prowadzącą do miejscowości Wierzbiny z powodu często występujących tam wymuszeń pierwszeństwa przejazdu. Kolejnym punktem spotkania było przedstawienie przez funkcjonariusza Policji Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Jest to narzędzie służące mieszkańcom do zgłaszania niepokojących sytuacji i wykroczeń, których byli świadkami. Każde zgłoszenie podlega zbadaniu przez funkcjonariuszy Policji.

Debata społeczna jest ważnym wydarzeniem, podczas którego mieszkańcy mogą, z pewnego źródła jakim są przedstawiciele Policji, uzyskać informacje na temat bieżących spraw i zagrożeń występujących w ich otoczeniu oraz porozmawiać na ważne tematy społeczne.

Do kogo należy obowiązek utrzymania rowów melioracyjnych?

W związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2018 r. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1566 ze zm.) na właścicielach gruntów spoczywa obowiązek utrzymania urządzeń melioracji wodnych.

Brak systematycznej konserwacji rowów melioracyjnych i przydrożnych oraz przepustów przy obfitych opadach deszczu prowadzi do lokalnych podtopień i zalewania posesji. Zarośnięte i zamulone rowy nie odprowadzają nadmiaru wód, przez co tworzą się zastoiska powodujące podtapianie przyległych gruntów. Problemem są nie tylko zamulone i zarośnięte rowy melioracyjne, ale również celowe ich niszczenie, zasypywanie i zaśmiecanie.

Z uwagi na powyższe przypominam o konieczności corocznej konserwacji urządzeń melioracyjnych, w szczególności:

- czyszczenia rowów i rurowciągów drenarskich,
- wykaszania i wygrabiania skarp rowów,
- odmulania dna koryt rowów,
- utrzymywania drożności wylotów rurowciągów drenarskich,
- oczyszczania osadników studni drenarskich zlokalizowanych na trasie rurowciągów melioracyjnych.

Prace konserwacyjne powinny być prowadzone każdego roku – jesienią oraz wiosną w celu umożliwienia odpływu wód opadowych i roztopowych oraz w okresie letnim, w zakresie wykaszania roślinności porastającej koryta urządzeń. Utrzymanie polega na usunięciu przeszkód oraz zmian w odpływie wody, powstałych na jego gruncie wskutek przypadku lub działania osób trzecich, ze szkodą dla gruntów sąsiednich.

Od 1 stycznia 2018 r., omawianą kwestię reguluje art. 205 nowej ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r., który głosi, że utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, przez

których działkę rów ten przebiega, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy to obowiązek ten należy do tej spółki.

W przypadku, gdy obowiązki związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych nie są wykonywane przez właścicieli gruntów organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, tj. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Chojnicach, powinien ustalić szczegółowe zakresy i terminy wykonywania tego obowiązku w drodze decyzji.

Aplikacja BLISKO

Mobilny system powiadamiania i ostrzegania dla mieszkańców Gminy

Aplikacja
SMS
e-mail

Lokalni nadzawcy BLISKO Ciebie

ZAREJESTRUJ SIĘ !

Co to jest SISMS?

Bezpieczny system powiadamiania SISMS składa się z trzech elementów: jest to aplikacja BLISKO oraz system powiadamiania drogą SMS lub e-mail. Aplikacja BLISKO to bezpieczny i bezpłatny system powiadamiania i ostrzegania mieszkańców, dostępny dla wszystkich posiadaczy smartfonów.

W aplikacji BLISKO dostępnych jest kilka serwisów:

- aktualności – informacje o aktualnych wydarzeniach z terenu gminy
- komunikaty – ważne komunikaty Urzędu Gminy
- pilne ogłoszenia
- Regionalny System Ostrzegania RSO

- **ŁOWCY BURZ**

Każdy użytkownik ma możliwość wyboru serwisów, z których chce otrzymywać powiadomienia.

Jakie korzyści przynosi system SISMS?

Każdy użytkownik zostaje na bieżąco powiadamiany o:

- aktualnych sprawach dotyczących mieszkańców,
- zagrożeniach i niebezpieczeństwach,
- istotnych utrudnieniach i awariach,
- imprezach kulturalnych i sportowych,

innych ważnych wydarzeniach z terenu naszej gminy.

Jak uruchomić SYSTEM POWIADAMIANIA SISMS?

Aby korzystać z aplikacji BLISKO na swoim smartfonie wystarczy pobrać ją ze sklepu Google Play, APP Store lub Windows Store wpisując w wyszukiwarce „Blisko”. Zarówno pobranie i korzystanie z aplikacji jest całkowicie bezpłatne. Instalacja aplikacji trwa kilkadziesiąt sekund, od momentu instalacji na smartfon będą przychodziły powiadomienia z wybranych przez użytkownika serwisów.

Rejestracji w serwisie SMS można dokonać na dwa sposoby:

wysyłając SMS o treści TAK.gst083 na numer 661 000 112 (opłata za sms jest zgodna z planem taryfowym) lub poprzez bezpłatny formularz online.

UWAGA!

SYSTEM POWIADAMIANIA DROGĄ SMS JEST DOSTĘPNY WYŁĄCZNIE DLA SERWISU „PILNE OGŁOSZENIA”.

Rejestracji w serwisie e-mail dokonujemy za pomocą formularza online.

Bezpłatny formularz rejestracji do systemu jest dostępny pod linkiem:

<https://www.sisms.pl/rejestracja/nadawca/0048d662/Gmina-Osiek>

Pożegnanie wakacji

25 sierpnia 2018 roku odbyła się zabawa taneczna „Pożegnanie wakacji”, podczas której zamknęliśmy ten radosny, letni okres wypoczynkowy. Oprawę muzyczną zapewnił zespół „Dwa plus dwa” ze Starogardu Gdańskiego. Podczas koncertu mogliśmy usłyszeć utwory autorskie zespołu oraz covery, przy których zabawa trwała do późnych godzin nocnych. Panie z KGW Jeżewnica oraz KGW Osiek przygotowały piękne stoiska gastronomiczne, które są stałym elementem każdego festynu gminnego i cieszą się ogromnym zainteresowaniem.

Pomimo deszczowej aury, jaka zawitała do Osieka w minioną sobotę, chętnych do zabawy nie zabrakło.

Impreza była chroniona przez agencję ochrony „Gryf”.

Samorządowe Dożynki Powiatowe w Bolesławowie

29 i 30 września 2018 roku w Bolesławowie odbyły się Samorządowe Dożynki Powiatu Starogardzkiego. Organizatorami Dożynek byli: Starostwo Powiatowe w Starogardzie Gdańskim, Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego, Pomorskie Związek Hodowców Bydła Mlecznego oraz Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Podczas dożynek każdy samorząd Powiatu Starogardzkiego miał możliwość ustawienia stoiska promującego swoją gminę. Reprezentantkami Osieka

w tym roku były panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Lisówka. Panie włożyły ogrom pracy w przygotowanie pięknego, barwnego stoiska z darami natury i pysznymi potrawami, aby wspólnie z innymi gminami celebrować Święto Plonów. Stoisko zostało umieszczone tuż obok sceny i cieszyło się ogromnym zainteresowaniem, smakowite zapachy i estetyka stoiska przyciągały rzesze ludzi. Nasze Gospodynie pomimo niesprzyjającej, wietrznej aury cały dzień pracowały w pocie czoła i godnie reprezentowały naszą gminę, za co serdecznie im dziękujemy!

Wójt Gminy Osiek Janusz Kaczyński

Wieści ze szkoły

W ramach obchodów 100 – lecia Niepodległej uczniowie najstarszych klas naszej szkoły wyjechali do kina w Grudziądzu, gdzie obejrzeli filmową adaptację książki Arkadego Fiedlera „Dywizjon 303”. Ekranizacja przybliżyła im postacie polskich lotników z legendarnego dywizjonu, którzy brali udział w bitwie powietrznej o Anglię. Młodzież była pod dużym wrażeniem filmu i ukazanej w nim bohaterskiej postawy Polaków.

Członkowie dywizjonu, ich odwaga, umiejętności, zaangażowanie i patriotyzm to dobry wzór do naśladowania dla współczesnych nastolatków.

22 września 2018 w Osieku odbyła się Impreza na Orientację Szago. Organizatorzy – Uczniowski Klub Sportowy Włóczykij, działający przy Publicznej Szkole Podstawowej, postanowili pokazać uczestnikom miejsca ważne, związane z historią naszego regionu i gminy, upamiętnić jednocześnie 100 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości. Uczestnicy trasy

rowerowej, na której wystartowało 60 osób, mogli odwiedzić i zobaczyć przy okazji zmagani sportowych na trasie 100 kilometrowej następujące miejsca.

- Groby masowe w okolicach Skórcza, w których pochowano ok. 150 mieszkańców tej miejscowości, na przełomie stycznia i lutego 1945 roku.
- Pomnik pod Błędem upamiętniający bitwę partyzancką stoczoną w 1944 roku przez Oddział Armii Krajowej ze zgrupowania „Świerk” przeciwko oddziałom Wehrmachtu.
- Bunkry w pętli rzeki Wda, w których ukrywały się oddziały partyzanckie.
- Szkoła w Kasparusie, w której miał miejsce dramatyczny w skutkach strajk szkolny rozpoczęty 8 stycznia 1907 roku po wprowadzeniu w tamtejszej szkole zajęć religii w języku niemieckim.

W dniu 23 września uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej, wraz z opiekunem, wzięli udział w obchodach 79 rocznicy mordu w Lesie Szpęgawskim. Po złożeniu kwiatów uczniowie uczestniczyli we Mszy Świętej pod przewodnictwem Księdza Biskupa Ryszarda Kasyny, ordynariusza Diecezji Pelplińskiej, następnie młodzież wysłuchała Apelu Poległych oraz pieśni „Rota” w wykonaniu Pelplińskiej Orkiestry Dętej. Szpęgawsk pod Starogardem to miejsce niemieckiego ludobójstwa. Od września do stycznia 1940 roku dokonano w miejscowym lesie egzekucji

kociewskiej i kaszubskiej inteligencji oraz pacjentów szpitala psychiatrycznego w Kocborowie. Obok nich w Lesie Szpęgawskim ginęli również Żydzi oraz Niemcy – przeciwnicy nazizmu.

Po raz kolejny uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w akcji „Sprzątanie świata – Polska”. To wspólna lekcja poszanowania środowiska. Jej celem jest edukacja odpadowa oraz inicjowanie działań, dzięki którym zmniejszy się nasz negatywny wpływ na środowisko. W tym roku pod hasłem „Akcja- segregacja! 2 x więcej, 2 x czyszej”. Nasi uczniowie 21 września wybrali się, wraz nauczycielami, aby uprzątnąć śmieci znajdujące się w najbliższej okolicy. Bardzo serdecznie im dziękujemy!!!

Szkoła Podstawowa w Osieku Jolanta Głowczewska

Wakacyjny czas w Środowiskowym Domu Samopomocy!

Okres wakacyjny dobiegł końca. Dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Osieku był to bardzo intensywny czas. Korzystając ze wspaniałej pogody dużo podróżowaliśmy.

Skorzystaliśmy z zaproszenia firmy ELMOT z Kopytkowa, dzięki której mieliśmy możliwość bliżej zapoznać się z tematyką modułowych domów pasywnych. Zobaczyliśmy jak funkcjonuje taka firma oraz jak buduje się domy pasywne, krok po kroku, kończąc na podziwianiu gotowych budynków na terenie firmy.

Jakiś czas później, można powiedzieć, że nieco przenieśliśmy się w czasie udając się do Bractwa Rycerskiego Kerin w Subkowych. Tam podróżowaliśmy po starożytnym Rzymie i Grecji. Mieliśmy okazję podziwiać stroje hoplitów oraz spędzić trochę czasu w koloseum. Potem przyszedł czas na dawną Polskę. Uczestniczyliśmy w żywej lekcji historii, gdzie każdy z nas mógł poczuć się giermkim, rycerzem czy damą dworu. Mieliśmy także możliwość skorzystania z koła garncarskiego, zrobienia papieru czerpanego czy , strzelać z łuku, rzucić oszczepem oraz przeciągać linę. Zakończyliśmy wycieczkę w Bractwie utrwaleniem swojej wiedzy historycznej przy ognisku. W drodze powrotnej udaliśmy się do baru Sushi by spróbować nowych smaków. Dla wielu z nas był to pierwszy raz.

Pełną parą ruszył także kurs komputerowy, który odbywa się dwa razy tygodniu: w środę i piątek. Na kursie uczestnicy pogłębiają swoją wiedzę i poszerzają umiejętności informatyczne.

Mamy także czym się pochwalić, gdyż nasza uczestniczka Lucyna Cherek zajęła drugie miejsce w konkursie Złoty Anioł. Tegoroczna tematyka konkursu nawiązywał do 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. Wszystkich chętnych do odwiedzenia naszej placówki oraz oglądania wykonanych przez nas prac bardzo serdecznie zapraszamy - od poniedziałku do piątku! Nasze prace podziwiać można także w Gminnej Bibliotece.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Osieku otwarty jest dla wszystkich chętnych spełniających wymagania formalne. Bliższe informacje uzyskać

można w siedzibie Placówki pod adresem Osiek, ul. Wyzwolenia 25a,
bądź pod numerem telefonu 58 582 10 39.

Wszystkich chętnych serdecznie zapraszamy!

ŚDS w Osieku Zuzanna Kosecka

Z życia sołectwa Jeżewnica

W sołectwie Jeżewnica od czerwca bieżącego roku trwał remont budynku szkoły, który polegał na wymianie dachu. Teraz wyremontowana szkoła pięknie reprezentuje nasze sołectwo, jest naszą wizytówką. Mieszkańcy szkoły są wdzięczni i bardzo dziękują Panu Wójtowi za tą inwestycję.

Sołtys Bogumiła Worowska

Z życia Osieczaków

Jak co roku, członkowie naszego koła wzięli udział w organizowanej przez Zarząd Rejonowy Związku w Starogardzie Powiatowej Spartakiadzie Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych.

Spartakiada odbyła się w minioną sobotę (tj. 08.08.2018 r.) na stadionie Kazimierza Deyny w Starogardzie Gdańskim. Spartakiada, czyli zawody sportowe dla osób starszych i niepełnosprawnych, to już tradycja. Co rok emeryci z powiatu starogardzkiego spotykają się w stolicy Kociewia, aby zawalczyć o miejsce na podium i spędzić aktywnie czas.

Do rywalizacji stanęło 22 zawodniczek i zawodników naszego Koła, obsadzając wszystkie konkurencje, m. in.: gra w kręgle, wyścigi rowerowe, wbijanie gwoździ na czas, strzelanie z wiatrówki. Nasi reprezentanci zdobyli 5 złotych medali i 2 srebrne. Na 15 drużyn startujących w zawodach nasza zajęła, już po raz trzeci z rzędu, drugą lokatę w ogólnej klasyfikacji. Jest to niesamowity sukces.

W czasie przerwy, kiedy komisja sędziowska obliczała wyniki, nasz zespół zaśpiewał kilka pieśni patriotycznych.

Impreza przebiegła w miłej atmosferze z nutką rywalizacji, na uczestników czekał słodki poczęstunek przygotowany przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Kleszczewie Kościerskim.

Ryszard Rogowski Zarząd ERiL

Regaty Jachtów Morza Kociewskiego

Astronomiczne Pożegnania Lata

Dnia 22.09.2018 roku od godziny 09.00 na plaży wiejskiej w Osieku, pomimo wietrznej i chłodnej aury trwa ruch. Kilkanaście osób przygotowuje jachty do towarzyskich regat. W dali na jeziorze widać płynące ku Osiekowi białe żagle. Na pomoście gorączkowa krzątanina. To załogi jachtów, na co dzień pływających po Morzu Kociewskim, przygotowują się do regat. Wiatr jest tak mocny, że zrywa czapki z głów. Miłośnicy żeglarstwa ubrani są jak na zimę, w kurtki z kapturami, szaliki i ciepłe rękawice. Przy stoliku biura regat ustawia się kolejka do zapisów. Sternicy i załogi zadają organizatorowi i sędziemu pytanie: czy regaty się odbędą i czy trzeba będzie refować żagle. (refowanie to zmniejszanie powierzchni żagla, dostosowujące go do siły wiatru, po to aby żeglowanie było bezpieczne.) Organizatorzy odpowiadają, że regaty odbędą się. O obowiązku refowania żagli sędzia zadecyduje na pół godziny przed planowanym startem. Organizatorzy przygotowują łódź ratowniczą. Tym razem funkcję łodzi ratowniczej, pełnić będzie niestartujący w regatach orion z dużym silnikiem przyczepnym. WOPR sprawdza silnik. Na próbę jest uruchamiany. Sprawdza się chłodzenie, działanie przepustnicy, obroty, stan paliwa w zbiorniku oraz zapas paliwa w dodatkowym kanistrze. Żeglarze Morza Kociewskiego rozstawiają bojki podczas próbnej przebieżki po jeziorze. Stawiają bojki zwrotne wg przygotowanego wcześniej schematu. Silnik dobrze i sprawnie działa. Do jachtu drużyna ratowników przynosi dodatkowe pasy ratunkowe, rzutki, liny holownicze. Wiatr dochodzi do 7°B. Spodziewamy się przykrych niespodzianek. Podczas odprawy, sędzia wskazuje trasę, omawia procedurę startu, omawia sygnały dźwiękowe, kary za uderzenie w bojkę, za uderzenie w inny jacht.

Wszystkie załogi czekają na decyzję co z żaglami? Refujemy czy nie? Zapada decyzja sędziego. Obowiązkowo refują żagle tylko omegi. Jachty kabinowe refują wg uznania sternika. Krótko i zwięźle.

Na omegach krzątania. Na dwóch kabinowych jachtach załogi rozrefowują żagle. Małe problemy techniczne. Sędzia opóźnia start o 30 minut. Większość załóg jest gotowa. Procedura startu rozpoczyna się, gdy jedna z omeg walczy jeszcze z takielunkiem.

Młodzi stażem żeglarze na omedze przygotowują jeszcze jacht do żeglugi na silnym wietrze. Podpowiadacze mówią „naciągnij szkentłę, żagiel się wypłaszczy będzie mniej wiatru łapać, nie przewrócicie się”. „Dowiąż ostatnią reflinkę”. Wreszcie wszystkie jachty są gotowe. Część żaglówek już od dłuższego czasu manewruje na przedpolu startowym. Liczą czas

potrzebny do dopłynięcia ku linii startowej z różnych pozycji na przedpolu. Wiatr nie jest łaskawy. Momentami żaglówek mkną jak motorówki na pełnym gazie a chwilami szkwałący, skręcający wiatr spowalnia je ku rozpaczy sterników.

Pięć minut przed startem rozlega się sygnał dźwiękowy i jedna z flag unosi się do góry, za minutę rozlega się kolejny sygnał dźwiękowy i druga flaga unosi się w górę. Po kolejnych trzech minutach sygnał dźwiękowy i opadająca flaga mówią „minuta do startu”. Wreszcie

słychać długi sygnał, flaga nr dwa opada na dół i okrzyk start. Siedem jachcików jeden obok drugiego przepycha się ku linii startu. Kto płynie lewym halsiem musi ustąpić płynącym prawym halsiem. Po chwili większość jachtów robi zwrot na prawy hals. Jeden jacht mknie lewym halsiem wykorzystując chwilową pustkę i brak konkurencji na drodze. To jacht załogi Cherek i Cherek. Oni wiedzą gdzie wiatry odbijają się od brzegu i gdzie skręcają. Ten manewr pozwala im wysunąć się na drugą pozycję. Od ścisłej stawki odskakuje s/y Słoneczko faworyt regat. Sternikiem jest Cezary Piotrowski a załoga w to: Hanna Wojtaszek i Joanna Piotrowska. Za nimi kolejni faworyci w klasie kabinówek 5-7 metrów. S/y Erato z Dorotą Pałubicką za sterem. Kolejna żaglówka to s/y FIFI za sterem Wojciech Cherek z szotmenem Stanisławem Cherek. Tuż za nimi s/y Dobry Brat ze sternikiem Witoldem Dziobkowskim. W jachcie tym, trzech panów, w wieku "mocno emerytalnym" nie daje się silnym szkwałom i balastują jak młodzieniaszki. Jacht płynie z odbojnicą w wodzie, sternik nie ostrzy samoczynnie na szkwałach lecz trzyma kurs. Obie omegi łapią przechyły, na których widać ich dno. Mimo tego płyną, nie poddają się. Na s/y Metyda, Orfeusz Staszewski z załogą: Iriną Osyko i Andriejem Andrienko dokonują cudu wysuwając się na drugą pozycję pomiędzy dużymi jachtami, którym nie straszny silny wiatr. W dali suną spóźnione na starcie s/y Emeryt ze sternikiem Stanisławem Samp i armatorem Ryszardem Dahlke oraz młodzi żeglarze na Nefele: Belco Sangho, Kamil Płomin i Marta Kowalczyk.

Po pierwszym biegu, następuje wywrotka jachtu. Po przekroczeniu mety, na przedpolu startowym podczas kolejnego zwrotu wywraca się s/y Metyda. Natychmiast rusza łódź ratownicza. Mijają 3 minuty i załoga jest już podjęta i odstawiona na brzeg.

Ekipa bierze łódź wiosłową i z brzegu plaży rozciąga 70 metrów liny

holowniczej. Jako, że nie mamy w jednym kawałku takiej długiej, wiążemy kilka lin. Ściągamy omegę na płyciznę.

Po tej wywrotce, załoga drugiej omegi wycofała się ze startów. Pozostało tylko 5 jachtów. Dla nich regaty trwały dalej. Regaty, w których załogi walczyły do końca. Płynęły na pograniczu bezpieczeństwa. Awaria kolejnego jachtu – zerwany fał miecza - spowodowała, że w regatach uczestniczyły już tylko cztery.

Około 15tej koniec startów. Zmarznięci żeglarze i widzowie usiedli wokół ogniska grzejąc się. Zajadali ciepłe kiełbaski i pili gorącą kawę z termosu. Częstowali się nawzajem rozgrzewającymi napojami. Na grillu smażyły się karkówki i wędliny jendrusiowego wyrobu.

Podczas konsumpcji komisja sędziowska liczyła punkty, wytypowała zwycięzców. Po półtorej godzinie nastąpiło uroczyste ogłoszenie wyników oraz wręczenie dyplomów, pucharów i nagród.

Bezapelacyjnie regaty w klasie dużych jachtów wygrał jacht SŁONECZKO z załogą: Cezary Piotrowski, Hanna Wojtaszek i Joanna Piotrowska.

Pierwsze miejsce w klasie jachtów kabinowych 5-7 metrów zdobyła załoga jachtu DOBRY BRAT w składzie: Witold Dziobkowski, Jerzy Merunowicz, Jerzy Zdrojewski. Drugie miejsce zajęła załoga jachtu FIFI. Sternik Wojciech Cherek, załoga Stanisław Cherek. Trzecie miejsce zajął s/y EMERYT pod Stanisławem Samp i Ryszardem Dahlke. Czwarte miejsce s/y ERATO z dowodzącą Dorotą Pałubicką, załogą Sylwią Kopyciok, Elżbietą Sadowską i Maciejem Wesołowskim.

W klasie omega pierwsze miejsce zajęła załoga jachtu Metyda ze skipperem Orfeuszem Staszewskim, Iriną Osyko i Andriejem Andrienko. Miejsce drugie zajęła s/y Nefele ze sternikiem

Belco Sangho, Martą Kowalczyk i Kamilem Płomin.

Nagrody ufundowali:

Agroturystyczna
Stacja Żeglarska

FIRYN
www.firyn.com

„ECHO PUBLIC”

WIOLETTA BLADA

Puchary ufundował Przewodniczący Rady Gminy Osiek Andrzej Firyn. Plakaty oraz dyplomy wydrukowało DT Studio Reklamy w Starogardzie Gdańskim. Dziękujemy Stasiowi Listewnik. Gmina Osiek użyczyła nam namiot bankietowy na niepogodę. Dziękujemy Wójtowi Januszowi Kaczyńskiemu i pracownikom Urzędu Gminy. Namiot cateringowy rozstawiły dwie rodziny: Basia i Zbyszek Mocha oraz Emilka i Jurek Janeczko. Dziękujemy za pomoc. Razem z nami bawili się mieszkańcy Osieka na biesiadzie zorganizowanej przez panią Sołtys Ewę Kowalską. Na jeziorze, pomiędzy nami, pływali na kajakach zawodnicy startujący w imprezie SZAGO, której organizatorem był UKS Włóczykij. Regaty fotografowały: Lena Firyn, Elżbieta Sadowska, Sylwia Kopyciok. Zdjęcia ich autorstwa zamieściłem w artykule. Karmiła nas Lena Firyn. Doglądała wszystkiego tam, gdzie nie dopatrzyli organizatorzy. Organizatorami regat była nieformalna grupa „Żeglarze Morza Kocińskiego z Osieka”. Dziękujemy Jerzemu Wróblewskiemu za pomoc przy sędziowaniu i prowadzeniu procedury startu.

Akcję ratowniczą prowadzili Andrzej Firyn, Wojciech Cherek, Cezary Piotrowski.

Wspólna inicjatywa mieszkańców Osieka i Skórcza.

Pomysł, który zrealizowano dzięki inicjatywie mieszkańców gminy Osiek i Skórcza.

Wiele trudu, starań, dużo pracy było potrzeba, aby w ramach wspólnej inicjatywy mieszkańców Skórcza i Osieka, powstało nad jeziorem Kałębie, utwardzone miejsce do wodowania jednostek pływających. Miejsce do wodowania to slip. Slip utwardzony to spokój i szybkość przy wodowaniu i wyciąganiu z wody żaglówek, motorówek, jachtów, nie tylko o lekkiej masie lecz i większych np. stateczków. Dotychczas wodowanie nastęrczało wielu problemów. Wozy strażackie, ciągniki holujące sprzęt pływający, zapadały się w grząskim dnie, ślizgały się na trawie tuż nad brzegiem jeziora. Niejeden stateczek czy też jacht wyciągano z wody po kilka godzin.

W gminie Osiek planuje się budowę nad jeziorem Kałębie tzw. „Mariny”. Gdy w marcu br. okazało się, że projekt nie zostanie zrealizowany w tym roku, kilku miłośników żeglarstwa i wędkarstwa podjęło się utwardzenia slipu do wodowania jednostek pływających. Slip postanowiono wykonać w zaplanowanym miejscu „mariny” po tzw. ulach, przy ulicy Za jeziorem.

Pomysłodawcami tej inicjatywy byli: Marian Jakubowski, Wojciech Cherek i Andrzej Firyn.

Wiele starań, rozmów, wyjazdów i uzgodnień kosztowało pozyskanie materiału do utwardzenia slipu. Pomysłodawcy zaplanowali wykonać slip z płyt IOMB w czynie społecznym. Wiedzieliśmy, że w Skórczu miasto przebudowuje ulice i stamtąd planowaliśmy pozyskać płyty. Pierwotnie mówiliśmy o 40 płytach dla Osieka i Radogoszczy. Lecz rozmowy z burmistrzem, następnie z właścicielami firmy budującej ulice na Osiedlu Leśnym nie przynosiły efektu. Wreszcie po kilku miesiącach, Marian Jakubowski zdobył płyty z innego placu budowy od innej firmy. Niestety nie jako darowiznę lecz za 15 zł/szt. Płyty zasponsorowali Żeglarze Znad Morza Kociewskiego. Slip wykonano z 30 płyt IOMB o wymiarach 110/170 cm.

Gmina Osiek przy realizacji tej inicjatywy pokryła koszt przywozu płyt oraz użyczenia maszyn do ułożenia płyt, skarpowania i równania terenu.

W sobotę 1 września przy tworzeniu slipu, non profit, napracowali się: Marian Jakubowski, Wojciech Szarmach, Kacper Świrgoń, Szymon Kolaska, Szczepan Cegłowski, Andrzej Firyn.

Posiłek dla pracowników przygotowała Lena Firyn w Agroturystycznej Stacji Żeglarskiej.

Dziękujemy za wszelką pomoc firmie ARKADA.

Poniżej kilka zdjęć z realizacji inicjatywy.

Jak to z Czarnym było? cz. 2 Eibendamm

Większości mieszkańców naszej gminy znane są jeziora: Czarne Północne i Czarne Południowe, połączone wąskim, krótkim bo 20metrowym rowem. Obecny układ hydrologiczny czyli dwa jeziora Czarne powstał pod koniec XIX wieku. Jezioro zwano wówczas **Scharnowo**. O pochodzeniu nazwy pisałem w pierwszym odcinku „Jak to z Czarnym było”.

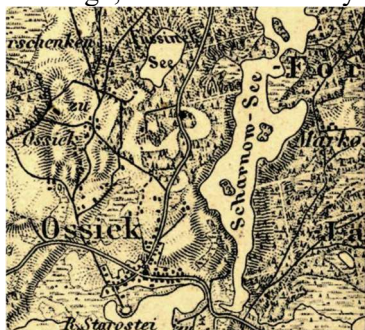
Polska w XIX wieku była pod zaborami. Tereny obecnej gminy Osiek znajdowały się w zaborze pruskim. Obszar ten przez 150 lat nazywany był „West Prussia” . Podlegał jurysdykcji króla pruskiego a następnie cesarza niemieckiego. Po kolejnych wojnach prusko – duńskiej, prusko - austriackiej, prusko – francuskiej nastąpiło zjednoczenie Niemiec. Powstała II Rzesza Niemiecka. Król pruski koronował się na cesarza niemieckiego. W wyniku wygranych wojen Prusy a po nich II Rzesza Niemiecka otrzymywała odszkodowania i kontrybucje. Szczególnie

po wygranej z Francją zasądzona kontrybucja była wysoka. Pozyskane w wyniku kontrybucji finanse, pozwoliły II Rzeszy na dokonanie reformy administracji, realizację wielu projektów militarystycznych, rozbudowę gospodarki, społeczny skok cywilizacyjny Niemiec.

Można zapytać, co to ma wspólnego z naszym jeziorem Czarne? Otóż natychmiast po wygranej z Francją, w kręgach administracji pruskiej zaczęto myśleć o rozbudowie dróg kołowych. Jako, że militarystyczni analitycy mówili o wojnie z Rosją wiele projektów budowy dróg argumentowano koniecznością rozwoju połączeń wschód – zachód. Pierwsze projekty połączenia przez jezioro Czarne (wówczas Scharnowo) powstały już podczas reformy administracji pruskiej, około 1882 roku. Po otrzymanej od Francji, drugiej transzy kontrybucji, Niemcy przystąpiły do realizacji planów. No i tutaj do inwestycji dołączył **Kreis Stargard Pr.** Obszarowo prawie się pokrywał z gruntami obecnego powiatu starogardzkiego. Aktualny podział administracyjny na powiaty i gminy jest zbliżony do tego z czasów pruskich i niemieckich XIX wieku.

Plany planami, ale aż 15 lat minęło od pomysłu skrócenia dróg przez jezioro Czarne, do jego realizacji.

I chyba nie jest bołączką dzisiejszych czasów, że realizacja pomysłu lokalnej administracji trwa latami. Gdy urząd musi dotrzymać wszelkich procedur projektowo-uzgodnieniowych, które nierzadko trwają latami, do tego generują wydatki, jakże często nie ujmowane w kosztach inwestycji, to nic dziwnego, że niektóre inwestycje „włoką się” latami”.

Wycinek mapy z 1879 roku.

Jezioro czarne jeszcze w całości.

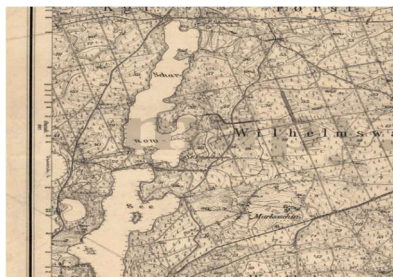
Lecz wróćmy do **Eiben Damm**. Czyli **Cisowej Tamy**. Tak w XIX wieku nazwano groblę, sztuczny nasyp przedzielający jezioro Czarne na **Czarne Południowe i Czarne Północne**. Nazwę **Eiben Damm** otrzymało również utworzone leśnictwo oraz wybudowana obok leśniczówka. Obecnie znana nam jest jako **Cisowa Góra**.

Groblę, a na niej drogę, wybudowano w największym miejscu jeziora Czarne (Scharnowo), łącząc ze sobą wschodni i zachodni brzeg. Wykorzystano przy tym istniejącą jeszcze w XIX wieku wyspę. W miejscu gdzie budowano groblę pod wodą istniały pokłady namulów oraz torfu. Aby można było wybudować drogę należało wymienić muł oraz torf na odpowiednie podłoże. Budowniczy, aby tą czynność ułatwić, postanowili przed wykonaniem wykopu wykonać ściankę w wodzie, z drewnianych pali, wbitych głęboko w twarde gruntu. Chronić to miało podwodny rów pod przyszłą groblę, przed zamulaniem w trakcie budowy a następnie chronić samą groblę przed rozmyciem. Jeszcze do dzisiaj stosuje się tą metodę, budując nabrzeża portowe czy też mosty. Lecz nie stosuje się takiego materiału jaki zastosowano wówczas. Nazwa Cisowa Tama i Cisowa Góra pochodzą od rosnących w pobliżu grobli cisów. Drewno cisowe wykorzystywano w tamtych czasach do produkcji instrumentów muzycznych, mebli, przy budowie statków, żaglowców. Drewno to jest odporne na warunki atmosferyczne i wilgoć. Jako, że w pobliżu rósł cisowy las - rozpoczęto wycinkę cisów. Nadzór leśny poinformował o tym administrację cesarza niemieckiego. Ta przerwała roboty i nakazała przeprowadzić postępowanie wyjaśniające. Natychmiast wstrzymano prace budowlane i wycinkę tych szlachetnych drzew. Przerwa w budowie grobli i drogi trwała prawie pół roku.

Przy okazji postępowania stwierdzono, że nadzorcy i wykonawcy budowy „na lewo” sprzedawali cisy przemysłowcom gdańskim. Po zewidencjonowaniu wyciętych drzew wykorzystanych do budowl, ruszono z robotą dalej. Ponieważ nie był to odosobniony przypadek grabieżczego wyrzynania cisów - wprowadzono ich całkowitą ochronę, z sankcjami karnymi za ich wycinkę, z pozbawieniem wolności włącznie. Obecnie cis również jest drzewem chronionym. W leśnictwie Cisowa Góra rośnie jeszcze kilkanaście dorodnych cisów. Zaraz po przyłączeniu Pomorza do Polski w 1920 roku, w ewidencji figurowało ich około 180 sztuk.

Równocześnie wraz z postępującym palowaniem, przystąpiono do zasypywania grobli. Ziemię pozyskiwano, niwelując pobliską górkę. Powstał jar, w którym zbudowano drogę. Jadąc tą drogą, podziwiać można brzegi wąwozów, skarpy 2-4 metrowej wysokości porośnięte buczyną, dębiną, jeżynami. Pomiędzy drzewkami jesienią rosną smaczkowite opieńki i kanie.

Podczas budowy drogi, jeszcze w dwóch miejscach zasypano nadjeziorne bagniska oraz zatoczki jeziora Czarne.

Mapa z 1913 roku. Jezioro Czarne podzielone na Czarne Północne i Czarne Południowe.

Wąwóz powstały podczas budowy cisowej tamy.

Przedzielono kolejną groblą dawną zatoczkę tuż przed skrzyżowaniem do leśniczówki Cisowa Góra. Po lewej i prawej stronie są wielkie doły, pozostałości po tej zatoczce jeziora Czarne. Natomiast jadąc na zachód, gdy minimy przepust pomiędzy jeziorami, droga ciągnie się po skraju dawnej

wyspy.

Za nią również zasypano miejsce gdzie wody jeziora Czarne łączyły się. Obecnie w miejscu tym, pośród torfowisk oraz pod drogą, biegnie niewidoczny prawie rów łączący oba jeziora. Sporadycznie, podczas mokrych lat, znajduje się w nim woda.

Kolejne wyrzynanie cisów nastąpiło w czasach II wojny światowej, gdy Osiek nazywano Burgfelde.

Wg badań geologicznych, kilkaset lat temu jezioro Czarne miało ponad metr wyższy poziom wody i łączyło się z jeziorem Kałębie, nie rowem a zatoką.

Ale o tym, opowiem w innym odcinku **Jak to z Czarnym było?**

Zdjęcia pochodzą z moich zbiorów.

Mapy z zasobów biblioteki cyfrowej UMK w Toruniu.

Andrzej Firyn